

Lapin yliopisto
Oikeustieteiden tiedekunta
Prosessioikeus

ESINEVAKUUS- JA INSOLVENSSIOIKEUS (ONPOOL42)

Tentti 18.2.2015

Tenttitilaisuudessa jaetaan ensin oikeustapaustehtävät (tehtävät 1-2), joiden ratkaisemisessa saa käyttää lakikirjaa. Noin tentin puolivälissä lakikirjat kerätään pois ja sen jälkeen jaetaan esseekysymykset (kysymykset 3-5). Tämän jälkeen voi vielä vastata myös oikeustapaustehtäviin, mutta nyt ilman lakikirjan apua.

Jokainen vastaus eri paperille, nimi jokaiseen vastauspaperiin ja vastauspaperin reunaan marginaali tarkastajan merkintöjä varten.

VASTAUSTILAA EI OLE RAJOITETTU KUMMASSAKAAN TEHTÄVÄSSÄ

1. Tehtävä (10 pistettä yhteensä)

Hilma Vippi on joutunut ikävään tilanteeseen elämässään, sillä muutaman vuoden takainen viaton kahden euron hedelmäpelikokeilu ruokakaupassa on johtanut vähitellen Hilman peliriippuvuuteen. Hilma on käynyt useamman vuoden päivittäin pelihallissa. Sinne ovat menneet eläkerahat ja lisäksi Hilma on rahoittanut pelejään niin sanotuilla pikavipeillä. Hilma-parkaa kovasti hävettää tilanteensa, eikä hän ole oikein osannut hakea apua mistään.

Kun rahat ovat menneet pelaamiseen, on Hilmalle kertynyt ulosottoon velkoja seuraavasti:

- 1) pikaluotto, pääoma ja käsittelykulut yhteensä 600 euroa, velkojana OnniRaha Oy,
- 2) pikaluotto, pääoma ja käsittelykulut yhteensä 800 euroa, velkojana RahaTaivas Oy ja
- 3) pikaluotto, pääoma ja käsittelykulut yhteensä 400 euroa, velkojana KaveriLuotto Oy.

Lisäksi Hilmalla on ulosotossa perinnässä pojanpojan Einari Vipin yritystoimintaa varten annettuun takaukseen perustuvaa velkaa Pankki Oy:lle yhteensä 12 000 euroa.

Mainitut velat ovat olleet ulosotossa vuodesta 2012. Hilma on saanut vuosittain kaksi vapaakuukautta.

Hilman työeläkkeen nettomäärä on kuukaudessa 1 200 euroa. Lisäksi Hilma saa asumistukea 200 euroa kuukaudessa. Hilman suojaosuus on 680 euroa kuukaudessa.

Hilma tapaa seniorikerhossa eläkkeellä olevan ystävällisen asianajajan Jalmari Juran ja kysyy häneltä seuraavat kysymykset:

- a) Paljonko Hilman eläkkeestä menee ulosmittaukseen kuukausittain? Hilma ei ole edes halunnut katsoa tiliotteita, koska asiasta on ollut niin paha mieli. (2 pistettä)
- b) Voisiko Hilma saada vielä joitakin helpotuksia lisää ulosotossa? Hilma tarvitsisi uudet silmälasit. Jos hän lupaisi ulosottomiehelle, että saadessaan helpotusta ulosottoon, hän toisi kuitenkin silmälasista ja lupaisi olla käymättä pelihallissa. Hilma on pystynyt jo aika paljon vähentämään pelaamista, koska elämään on tullut muita asioita, kuten maalauskerho ja sauvakävely. (2 pistettä)
- c) Olisiko velkajärjestely mahdollinen? (6 pistettä)

Olet Jalmari Jura. Mitä vastaat Hilmalle?

Anna perustelu vastaus kohtiin a, b ja c. Mainitse asiayhteyksissään, mitä lainkohtaa (pykälän tarkkuudella) sovellat. Älä turhaan toista tehtävän tekstiä tai lakitekstiä, vaan sovelta lainkohtaa tehtävässä kerrottuihin seikkoihin ja ilmoita myös johtopäätös.

2. Tehtävä (10 pistettä yhteensä)

Konealan yritys Jigo Oy on ajautunut kassakriisiin syksyllä 2014, eikä ole pystynyt maksamaan laskujaan lainkaan joulukuun 2014 jälkeen. Syynä on Jigo Oy:n tuotetta koskeva patenttiriita, jonka Jigo Oy on hävinnyt. Nyt kilpaileva yritys teettää samaa kattilajärjestelmää Kiinassa ja on sotkenut alhaisilla hinnoillaan Jigo Oy:n markkinat täydellisesti. Kestää jonkin aikaa ennen kuin asiakkaat huomaavat, että Jigo Oy:n kattilajärjestelmät ovat huomattavasti laadukkaampia.

Konkurssia on hakenut teräsmateriaalin toimittaja Teräs Oy. Sen laskusaatavien määrä on yhteensä 58 000 euroa. Perusteena konkurssiin asettamiselle Teräs Oy esittää hakemuksessaan, että Jigo Oy on tullut maksukyvyttömäksi. Teräs Oy on liittänyt hakemukseensa viisi perintäkirjettä, joista kolme perimistoimiston perintäyrityksiä. Lisäksi hakemuksessa on liitteenä Jigo Oy:n toimitusjohtajan Katri Kattilan sähköposti joulukuussa 2014, jossa Kattila kertoo, ettei yhtiön kassassa ole varoja juuri nyt, mutta pyytää Teräs Oy:tä odottamaan 1.5.2015 saakka. Siihen mennessä kiinalaistuotteiden heikko laatu on tullut ilmi ja Jigon oman tuotteen myynti taas kohenee.

Teräs Oy on jättänyt konkurssihakemuksen Lapin käräjäoikeuteen 12.2.2015. Jigo Oy toimittaa käräjäoikeuteen kirjelmän, jossa se vastustaa Teräs Oy:n hakemusta sillä perusteella, ettei yksikään konkurssilain konkurssiin asettamisen edellytys täyty ja muutaman kuukauden kuluttua kassakriisin voidaan odottaa olevan ohi. Teräs Oy ei usko Jigo Oy:n vakuutuksia ja vaatii konkurssiin asettamista.

a) Voidaanko ja millä perusteella Jigo Oy asettaa konkurssiin? (3 pistettä)

Oletetaan, että Jigo Oy asetetaan konkurssiin 16.2.2015 ja pesänhoitajaksi määrätään Petrelius Pesälä. Pesälä saa selville, että Jigo Oy:n 12 000 euron lasku Hitsaus Oy:lle on maksettu 14.11.2014 luovuttamalla sille vastikkeetta Jigo Oy:n omistuksessa ollut, mainitun summan arvoinen pakettiauto.

b) Mitä Pesälä voi tehdä tässä tilanteessa? (2 pistettä)

Lisäksi Pesälä huomaa, että espanjalaiselle niittiosien toimittajalle Bargo Ltd:lle on maksettu lasku (20 000 euroa) vahvistamalla sanotun määrän suuruinen kiinnitys Jigo Oy:n omistamaan teollisuuskiinteistöön. Kiinnitys on vahvistettu 10.9.2014. Jigo Oy omistaa 63 % Bargo Ltd:n osakkeista.

c) Mitä Pesälä voi tehdä? Mitä lakia sovelletaan? (3 pistettä)

Jigo Oy:tä vastaan on ulosottoperinnässä alihankkijana toimivan Sinkki Oy:n saatava, 8 000 euroa. Ulosottoasia on tullut vireille 9.2.2015 ja ulosottomies on ennättänyt ulosmitata Jigo Oy:n omistaman veneen, arvoltaan 7 000 euroa, joka on ollut Jigo Oy:n henkilöstön virkistyskäytössä. Vene on tällä hetkellä myymättä ulosottomiehen hallussa.

d) Jos Jigo Oy asetetaan konkurssiin 16.2.2015, miten ulosmittauksen käy? (2 pistettä)

Anna perustelu vastaus kohtiin a, b, c ja d. Mainitse asiayhteyksissään, mitä lainkohtaa (pykälän tarkkuudella) sovellat. Älä turhaan toista tehtävän tekstiä tai lakitekstiä, vaan sovelta lainkohtaa tehtävässä kerrottuihin seikkoihin ja ilmoita myös johtopäätös.

Lapin Yliopisto
Oikeustieteiden tiedekunta
Prosessioikeus

ESINEVAKUUS- JA INSOLVENSSIOIKEUS (ONPOOL42)

Tentti 18.2.2015 - esseekysymykset

Nämä kysymykset jaetaan sen jälkeen, kun lakikirjat on kerätty pois.

3. Vastaa seuraaviin *panttioikeuden julkivarmistusta* koskeviin kysymyksiin (10 pistettä yhteensä)

Vastaustila kysymyskohtiin (a)-(d) on yhteensä kaksi sivua.

- (a) Mikä merkitys panttioikeuden julkivarmistuksella on panttivelkojan oikeusaseman kannalta (eli mitkä ovat julkivarmistuksen keskeiset oikeusvaikutukset)?
- (b) Millaisia panttioikeuden julkivarmistuskeinoja oikeudessamme tunnetaan? Mainitse kustakin kolmesta keskeisestä julkivarmistustavasta myös *esimerkki* panttikohteesta, johon kyseinen tapa soveltuu.
- (c) Millä tavalla julkivarmistuksen ajankohta voi vaikuttaa panttivelkojan asemaan?
- (d) Miten käy, jos panttioikeus halutaan perustaa sellaiseen kohteeseen, jonka osalta ei ole olemassa hyväksyttävää julkivarmistustapaa? Mainitse myös *esimerkki* tällaisesta kohteesta.

4. Kysymys (10 pistettä yhteensä)

Vastaustila kysymyskohtiin (a)-(d) on yhteensä kaksi sivua.

Konkurssilain *irtainta omaisuutta* koskevan 4:7.2:n mukaan ”Jos omistuksenpidätys- tai takaisinottoehdosta on sovittu sen jälkeen, kun omaisuuden hallinta on luovutussopimuksen perusteella siirtynyt velalliselle, ehto on konkurssipesää kohtaan tehoton. Jos velallisella on omistuksenpidätys- tai takaisinottoehdosta huolimatta oikeus luovuttaa omaisuus edelleen, liittyy se muuhun omaisuuteen tai muutoin määrätä omaisuudesta omistajan tavoin, ehto on niin ikään konkurssipesää kohtaan tehoton.”

(a) Kerro, minkä vuoksi lakiin on otettu tällaisia vakuustarkoituksessa sovittujen omistuksenpidätys- ja takaisinottoehtojen sitovuutta rajoittavia edellytyksiä.

(b) Mikä on *velkojia sitovan* omistuksenpidätys- ja takaisinottoehdon merkitys *ostajan konkurssissa*?

(c) Onko edellä viitatulla sääntelyllä jotain merkitystä *ulosmittauksen* yhteydessä?

(d) Mikä merkitys omistuksenpidätys- tai takaisinottoehdolla ylipäänsä on kaupan osapuolten mahdollisten ulosmittaustilanteiden kannalta?

5. Kysymys (10 pistettä yhteensä)

Vastaustilaa saa käyttää tähän tehtävään enintään kaksi sivua.

Mitkä ovat yrityssaneerauksen aloittamisen aineelliset edellytykset ja esteet?